

Förskolan Slottsvillan

Huvudman: Tyresö kommun

Förskolechef: Christel Jonsson

Kvalitetsgranskningen genomfördes: 2018-02-05 – 2018-07-04

Kvalitetsgranskningen genomförd av:

Annika Johansson

kvalitetscontroller

annika.johansson@tyreso.se



Brittmari Dannelöv

kvalitetscontroller

brittmari.dannelov@tyreso.se



Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 4 juli 2018



Catrin Ullbrand

kvalitetschef

catrin.ullbrand@tyreso.se

Innehållsförteckning

	Sammanfattning förskolan Slottsvillan	3
1	Bakgrund	4
2	Förskolans styrning.....	4
3	Syfte med granskningen	5
4	Metod.....	5
5	Senaste granskning och uppföljning.....	5
6	Verksamhetens förutsättningar.....	6
7	Säkerhet, hälsa och måltid.....	9
8	Normer och värden	9
9	Utveckling och lärande.....	10
10	Barns inflytande	15
11	Förskola och hem	16
12	Övergång och samverkan	17
13	Uppföljning, utvärdering och utveckling	18
14	Referenslista.....	20

Sammanfattning förskolan Slottsvillan

- ◆ Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.
- ◆ Inomhus- och utomhusmiljön samt det temainriktade arbetssättet stimulerar, utmanar och främjar till stora delar det mångsidiga lärandet.
- ◆ På förskolan finns goda exempel på dokumentation som är värda att spridas inom enheten.
- ◆ Barnen ges till stora delar inflytande över planering, arbetssätt och innehåll.
- Förskolan behöver tydliggöra möjligheten för vårdnadshavare till alternativ omsorg vid stängning för APT och på planeringsdagar.
- Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.
- Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn med annat modersmål än svenska.
- ▲ Förskolans arbete med att systematiskt utvärdera och utveckla kvaliteten i verksamheten brister och behöver förbättras. 4 kap. 4-6 §§ skollagen.
- ▲ Förskolan behöver upprätta en aktuell plan mot diskriminering- och kränkande behandling. 6 kap. 8 § skollagen, 3 kap. 16 § diskrimineringslagen.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller fristående förskolor) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Tillsyn och kvalitetsgranskning utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans styrning

2.1 Styrdokument

2.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform. Enligt skollagens 1 kap. 8-9 §§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går.

Diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering.

Språklagen syftar till att värna om det svenska språket och den språkliga mångfalden i förskolan samt det enskilda barnets tillgång till sitt modersmål.

Läroplanen för förskolan anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan. *Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetsyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar främjas.* Lpfö 98, reviderad 2016.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet
- Måluppfyllelse i förskolan

2.1.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns styrprocess 2.0

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling.

Nämndmål

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

3 Syfte med granskningen

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Slottsvillan arbetar för att uppnå målen för verksamheten utifrån nationella mål och krav som anges i styrdokument.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris. Kriterierna inom respektive område återfinns i textrutor under vissa av rapportens rubriker. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se referenslista i slutet av rapporten
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef, förskollärare och/eller avdelningsansvariga pedagoger
- analys av enkäter till pedagoger
- analys av enkäter till vårdnadshavare.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av förskolan Slottsvillan genomfördes våren 2014. Starka sidor hos verksamheten var värdegrundsarbetet, vårdnadshavarnas samarbete med pedagogerna och nöjdhet med verksamheten.

I granskningen identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om det systematiska kvalitetsarbetet och barnsäkerheten. Bristen som konstaterades var kopplad till barnsäkerheten och gällde en grind till övervåningen.

Granskningen följdes upp hösten 2015. I den konstaterades att bristen var åtgärdad.

På de uppgifter som lämnades av biträdande förskolechef gjordes bedömningen att förskolan hade vidtagit åtgärder för övriga utvecklingsområden.

6 Verksamhetens förutsättningar

6.1 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Slottsvillan ingår tillsammans med förskolorna Strandpärlan och Tyresö förskola i resultatenheten Tyresöstrands förskoleenhet. På förskolan finns fyra avdelningar med totalt 88 inskrivna barn.

Förskolan är organiserad i två arbetslag som består av tre yngre barns avdelningar (1-4 år) och en äldre barns avdelning (4-5 år). Pedagogerna delar in barnen i ålderhomogena grupper.

Avdelningar	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger (Andel årsarbetare inom parentes)	Andel årsarbetande förskollärare
Safiren	1-2	14	3 (2,85)	1 årsarbetare
Draken	2-3	15	3 (2,65)	1,75 årsarbetare
Skattkammaren	3-4	18	3 (2,65)	1,9 årsarbetare
Kronan	4-5	41	6 (5,4)	2,8 årsarbetare
Summa		88	15 (13,55)	7,45 årsarbetare

Resurser

På förskolan arbetar 15 pedagoger (13,55 årsarbetare) varav 8 är förskollärare (7,45 årsarbetare). Alla förskollärare har förskollärarlegitimation.

En intendent är anställd på Tyresöstrands förskoleenhet. Hon arbetar cirka 60 % och har sitt kontor på Slottsvillan. På förskolan köps en vaktmästartjänst in cirka fyra timmar i veckan.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Statistik	Förskolan Slottsvillan mars månad 2018. Antal barn: 88
Antal barn per årsarbetare.	6,5
Antal barn per årsarbetande förskollärare.	11,8
Andel heltidstjänster med förskollärarlegitimation.	55 %

Skolverkets statistik (SCB) för kommunala förskolor i Tyresö kommun 2017 är 5,6 barn per årsarbetande pedagog. Kvalitetsenhetens uppgifter baseras sig på det faktiska antalet barn inskrivna i verksamheten och antalet faktiska årsarbetande pedagoger vid granskningen.

Huvudman

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

2 kap 8 § skollagen (2010:800)

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Slottsvillan.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. 2 kap. 9 § skollagen

Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

2 kap.11 § skollagen

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön.

Skolverkets allmänna råd för förskolan

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad förskollärare. Hon har också en pedagogistautbildning via Reggio Emilia institutet vid Stockholms universitet. En pedagogista kan fungera som verksamhetsutvecklare, mentor, handledare och representant för den pedagogiska verksamheten. Förskolechefen har nyligen genomgått den statliga rektorsutbildningen. Hon tillträdde sin befattning i april 2013.

För att leda förskolan har förskolechefen en dialoggrupp där två förskollärare deltar. Gruppen fungerar som en informationskanal mellan förskolechefen och verksamheten.

Förskolechefen berättade att hon försöker delta som pedagogiska ledare på avdelningarnas reflektionstider men att det är svårt att hinna med. Hon driver också ett av de kommunala nätverken för pedagoger i kommunen.

Förskolechefen har de senaste åren genomfört en del förändringar. Barngrupperna är numera mer åldershomogena (åldersnära), inomhusmiljöns utformning och dess betydelse för barns möjligheter till lärande har fått ett större fokus. Hon berättade att förskolans styrka är dess sammanhållning och glädje samt pedagogernas barnsyn och omtanke.

Förskolläraren

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Läroplan för förskolan, reviderad 2016.

Förskolan har en hög andel förskollärare. Detta resulterar i att det finns två förskollärare på alla avdelningar utom en. Det pedagogiska ledarskapet som förskollärarna har i arbetslaget fördelas mellan båda och innefattar att utvärdera verksamheten och förmedla kunskap, enligt förskollärarna. På den gemensamma reflektionstiden på avdelningen pratar de om hur de går vidare med projekten för den kommande veckan. Den ger också pedagogerna underlag inför kommande utvecklingssamtal och utvärderingar. Utöver avdelningens reflektionstid har förskollärarna två timmars egen planeringstid under veckan. Några av förskollärarna deltar i de kommungemensamma nätverken.

De berättade att de ska arbeta Reggio Emilia inspirerat men att deras kunskaper ännu inte är tillräckliga för att genomföra arbetet fullt ut. Svårigheten är att byta från det tidigare pedagogiska arbetssättet med fokus på läroplanens mål- och ämnesområden till Reggio Emilia filosofin där fokus är på inomhusmiljön, barnsynen och projekten. De ser också en fördel med det nya arbetssättet som till exempel utformandet av inomhusmiljön.

Arbetslaget

Pedagogerna har skapat en struktur för verksamhetens planering och hur arbetet ska genomföras med barnen. Vid våra besök såg vi att pedagogernas samarbetade och var delaktiga i de beslut som togs vid olika strukturella förändringar under dagen. Vi såg också att förändringsarbetet mot det Reggio Emilia inspirerade arbetssättet har påbörjats men att pedagogerna fortfarande är lite vilsna i hur det ska utföras. Enskild planering för barnskötare finns.

6.2 Öppetider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppetider är 06:30-18:00. Vid APT en gång i månaden stänger förskolan 16:00.

Pedagogerna har fem planeringsdagar per år och verksamheten har stängt fyra veckor under sommaren. Under sommaruppehållet samarbetar förskolan med andra kommunala förskolor för att tillgodose omsorgsbehovet. Förskolan informerar inte om möjligheten till omsorg då verksamheten har stängt under APT och planeringsdagar.

6.3 Bedömning

Förskolan behöver tydliggöra möjligheten för vårdnadshavare till alternativ omsorg vid stängning för APT och på planeringsdagar.

7 Säkerhet, hälsa och måltid

Huvudmannen och förskolechefen bör se till att förskolans lokaler och utemiljöer är utvecklande, hälsosamma, och säkra samt att det finns fungerande rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn, samt se till att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämt fördelade under dagen.

Skolverkets allmänna råd

Om det vid granskningsbesöken framkommer allvarliga risker eller brister i barnsäkerheten rapporterar kvalitetsenheten detta snarast till förskolechefen för omedelbara åtgärder och till barn- och utbildningsförvaltningen för kännedom.

Det finns rutiner för anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa och information till pedagoger om tystnadsplikten. Vid tillfället för granskning kunde registerutdrag uppvisas för all personal. Fortbildning i hjärt- och lungräddning genomförs regelbundet.

Förskolan inryms i en villa där delar av verksamheten bedrivs på tre våningsplan. Lokalernas utformning ger barnen möjlighet till vila och avskildhet. Avdelningen med de äldsta barnen håller till i den del av huset som de tre våningsplanen är belägna. Vid våra observationer såg vi hur pedagogerna på de äldsta barnens avdelning arbetade utifrån ett väl inarbetat arbetssätt för att ha uppsikt över barnen inomhus. Pedagogerna hade god uppsikt över barnen både inomhus och utomhus.

I förskolans kök arbetar en kock mellan 06:30-15:00. Han lägger stor vikt vid att laga mat från grunden och baka eget bröd. Kocken berättar att 50 procent av livsmedlen som används är ekologiska.

De äldsta barnen äter i matsalen och de yngre barnen på respektive avdelning. Måltidssituationerna vi observerade är lugna, trevliga och inleddes med en matrams. Barns självständighet uppmuntrades och de gavs talutrymme.

8 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och förskolans läroplan. I läroplanen framgår det att förskolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efter hand omfatta dem.

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande.

Värdegrunden genomsyrar verksamheten och bidrar till ett gynnsamt lärandeklimat för barnen. Vi kan vid våra besök se att pedagogerna är närvarande med barnen och har ett respektfullt förhållningssätt. Det finns fungerande dagsrutiner som är kända av både barn och pedagoger vilket skapar trygghet i verksamheten.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter. Detta bidrar till att skapa lugn och trygghet

Vi kunde se att pedagogerna var goda förebilder och det var lugnt och harmoniskt i barngrupperna.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

Pedagogerna använde olika metoder och arbetssätt för sitt värdegrundsarbete i verksamheten. Vi kunde också ta del av dessa metoder och arbetssätt vid våra besök på de olika avdelningarna. Exempel var JAG-böcker, böckerna ”Hur mår liten”, Alfons vänskapslåda”, stopphanden och känslbilder.

Det pågår ett förändringsarbete utifrån genusperspektivet. En inomhusmiljö som är till för alla barn, oavsett kön, ska erbjudas på avdelningarna.

8.1 Bedömning

Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.

9 Utveckling och lärande

I läroplanen anges att förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet samt att miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Skolverkets allmänna råd.

Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt. Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Barn tar eget ansvar för miljön.

Inomhusmiljön på förskolan stimulerar till stor del barns leklust och inspirerar till utforskande aktiviteter. Förskolan har de senaste åren medvetet arbetat med att utveckla och förändra inomhusmiljön. Arbetet har bestått i att skapa fler mötesplatser och tillföra mer genusfritt och kreativt material samt att göra inomhusmiljön mer estetiskt tilltalande. Utifrån synsättet att barn är kompetenta har inomhusmiljön och materialet fått en ny betydelse. Förskollärarna berättade att barns förmågor och möjligheter till lärande ska utmanas i en miljö där pedagoger är nyfikna och vägleder barnens utforskande. Pedagogerna tycker att de idag erbjuder en inomhusmiljö med material som bidrar till barns utveckling och lärande. De yngre barnens avdelningar har kommit längre i detta arbete än de äldre barnens avdelning.



En inbjudande hörna med möjligheter till naturvetenskapliga upptäckter. Här kan vi se färg och form, färgsortering, djur placerade i sin rätta miljö via bilder, ljud och vattenrörelser via timglas.

Barnens upplevelser av materialet finns dokumenterat på väggarna.

På förskolan finns olika små hörnor där det är tydligt vad barnen kan aktivera sig med. Vi konstaterade att bygg- och konstruktionshörnorna är de största hörnorna. Detta ger barnen möjlighet till ett stort byggskapande utifrån ett kreativt tänkande. Utbudet av mängden material varierar mellan avdelningarna. Barnen tar ansvar för materialet och miljön.

Inomhusmiljön har organiserats för lärande utifrån läroplanens olika ämnesområden. Genomgående finns material utifrån ämnesområdena naturvetenskap, matematik, skapande och teknik. Natur- och återbruksmaterial kombineras med mer traditionellt material. Natur- och återbruksmaterialet är tydligt

exponerat och sorterat medan det traditionella materialet till största delen är färgsorterat men exponeras inte på samma sätt. Litteraturens placering på avdelningarna kan göras tydligare och mer inbjudande för barnen. Viss litteratur står uppställd i anslutning till projektarbetet, annan litteratur ligger utspridd på avdelningarna eller i högar.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

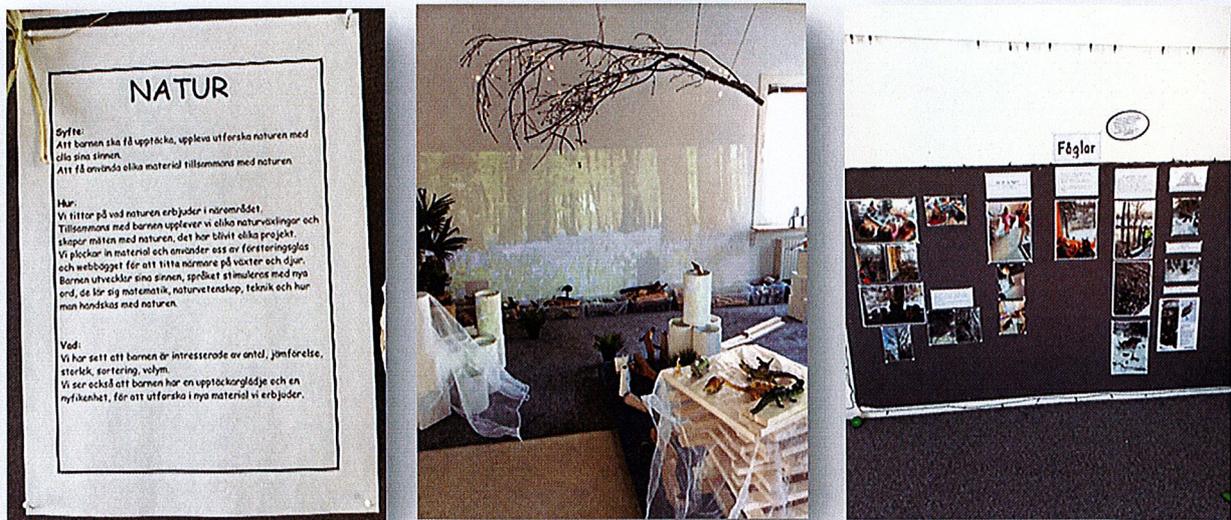
Utomhusmiljön består av en stor inhägnad gård runt hela förskolan. Gården inbjuder till lek och lärande genom dess kuperade tomt med skog, fruktträd, odlingsmöjligheter och olika lekstationer. Vi såg också att hörnor har skapats i utomhusmiljön där läroplanens olika områden finns representerade. Detta var särskilt synliggjort på de yngre barnens sida. De äldre barnens utomhusmiljö var organiserad mer utifrån grovmotoriska aktiviteter.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Förskolan arbetar utifrån det övergripande temat "Naturkultur och Kulturnatur – en estetisk nutid i förskolan för gemensamma framtidsvär(L)den". Utifrån temat arbetar avdelningarna med olika projekt.



Bilderna ovan synliggör hur pedagogerna arbetat med barnens möjligheter att utveckla sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen.

Förskollärarna berättade att de arbetar utifrån de intressen de ser hos barnen och hur dessa intressen kan utvecklas i verksamheten. Vi kunde se och fick bekräftat av pedagogerna att de använder sig av olika metoder och arbetssätt för att föra in läroplanens olika områden i verksamheten.

Bedömningskriterier:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

På förskolan finns rutiner och en organisatorisk struktur för den dagliga verksamheten och projektarbetets utformning. Vi kunde se att verksamheten organiseras och planeras för att skapa förutsättningar för barns lärande. Barnen delas in i mindre grupper vid projektarbeten vilket skapar förutsättningar för pedagogerna att uppmärksamma och följa barnen i lärsituationerna.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Avdelningarna stimulerar och utmanar barns lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Vi kan se att naturvetenskap, skapande, matematik, språk och bygg- och konstruktion är de områden som är mest representerade i både inomhusmiljön och de olika projekten.

Språkets betydelse finns genomgående i de aktiviteter vi observerar. Barnen ges talutrymme och pedagogerna visar intresse för vad barnen vill säga. Vi kan också se att barnen ges tid och uppmuntras till att ha tillit till sin egen förmåga. TAKK-tecken¹ används som en förstärkning av språket i verksamheten. Barnen gavs också möjligheter till andra uttryckssätt. Förutom skapande i olika former observerade vi drama, rytmik och rörelse och sång.

Vi kan se att modern teknik i form av projektorer som projicerar bild och ljud har integrerats i bygg- och konstruktionshörnorna på avdelningarna. På avdelningarna i övrigt finns mikroskop, ljusbord, kameror och lärplattor. Det trådlösa nätverket gav dock upphov till svårigheter då det inte alltid fungerade.

¹ TAKK-tecken – Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.



Webbägget fungerar som ett mikroskop där barnen får möjlighet att utforska mer detaljrikt. Här har barnen fått uppleva, utforska och upptäcka djur, växter och kroppsdelar med digital teknik som gör det spännande.

9.1 Dokumentation av barns lärande

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inslytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Barngruppens lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

Den dokumentation vi tar del av på dokumentationsväggarna på avdelningarna är utifrån de olika projekten. Barns utveckling och lärande i dessa aktiviteter dokumenteras till viss del genom barnens kommentarer, lärandebegrepp och aktivitetens syfte. Dokumentationen har också kopplingar till läroplanens olika målområden. Presentationen av dokumentationerna är tydlig och estetisk.

Vi ser ingen dokumentation om barns fria lek eller aktiviteter utanför själva projektarbetet. Exempel på detta kan vara barns lärande i det som sker i den fria lekens samspel och kommunikation.

Bedömningskriterier:

Det enskilda barnets lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnet får reflektera över sitt eget lärande och görs delaktigt i dokumentationsarbetet.

Vi kan se att det finns enskild dokumentation av barns lärande på flera av avdelningarna. Dessa är kopplade till barns bildskapande och utforskande av formbart material. Vi kan också i dessa dokumentationer se barns kommentarer utifrån aktiviteten. Vad som saknas är vilket lärande som

skett och hur man väljer att utveckla det specifika lärandet för det enskilda barnet. Pedagogernas observationer och reflektioner av barnets utforskande blir viktigt för barnets fortsatta lärande.

9.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. 8 kap. 9 § skollagen

På förskolan finns en handlingsplan för inkludering som ska utgöra grunden för arbetet med alla barn. Handlingsplanen beskriver ett förhållningssätt och är en övergripande förklaring till att arbeta inkluderande. Den är otydlig i hur pedagogerna konkret ska uppmärksamma, undersöka och analysera barns stödbehov samt dokumentera, följa upp och utvärdera stödinsatserna.

9.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. 8 kap. 10 § skollagen

Cirka 4 procent av barnen på förskolan har annat modersmål än svenska. I kvalitetsenhetens enkät tillfrågas pedagogerna hur de bedömer förskolans pedagogiska arbete med andra modersmål än svenska. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ. På frågan ”Hur bedömer du förskolans pedagogiska arbete med annat modersmål än svenska?” valde cirka 70 procent av pedagogerna alternativet vet ej.

Handlingsplanen för inkludering är otydlig i hur pedagogerna ska uppmärksamma och ge språklig stimulans. Enligt pedagogerna känner de inte till att handlingsplanen gäller för barn med annat modersmål än svenska. Varje barn har rätt att få utveckla sitt modersmål varför området behöver ses över och stärkas.

9.4 Bedömning

Inomhus- och utomhusmiljön samt det temainriktade arbetssättet stimulerar, utmanar och främjar till stora delar det mångsidiga lärandet.

På förskolan finns goda exempel på dokumentation som är värda att spridas inom enheten.

Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn med annat modersmål än svenska.

10 Barns inflytande

Bedömningskriterier:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material, dokumentation och utformning av lärmiljön.

Barnen på de äldre barnens sida är delaktiga i verksamheten. Avdelningen har en krävande logistik vid gruppindelningar och hantering av arbetsmaterial vid aktiviteter. Barnen involveras i denna logistik genom ansvar och samarbete vid förflyttning och materialhämtning. Vi såg att arbetssättet gör barnen delaktiga i både planeringen och aktivitetens början och slut. Detta medför också att barnen tar ansvar för det material de hanterar.

Barnen ges möjlighet till delaktighet i lärmiljöns, materialets och projektens utformning utifrån att pedagogerna observerar, lyssnar in och reflekterar kring vad barnen visar intresse för. Materialet i inom- och utomhusmiljön finns tillgängligt så att barnen själva kan nå och utforska materialet när de vill.

Vi noterar att några avdelningar placerat dokumentationsväggarna lågt ner för att ge barnen möjlighet att ta del av dokumentationen. På en av avdelningarna finns en dokumentationsvägg som barnen själva förfogar över. Barnen får själva sätta upp sina teckningar. Pedagogerna berättade att det är viktigt att de kommer upp med en gång om barnet vill det.

I måltidssituationerna görs barnen delaktiga då de agerar dukvärdar. I uppgiften ingår också att duka av efter måltiden. Övriga barn dukar av och skrapar sin tallrik själva.

10.1 Bedömning

Barnen ges till stora delar inflytande över planering, arbetssätt och innehåll.

11 Förskola och hem

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

På förskolan finns fungerande former för samverkan med vårdnadshavarna. Förskolan erbjuder ett föräldramöten per år. Ett för vårdnadshavare med barn som är nya på förskolan och ett för alla vårdnadshavare.

Utvecklingssamtal erbjuds vårdnadshavarna en gång per år. Pedagogerna använder sig av ett gemensamt dokument. Underlaget ger information till pedagogen om hela processen och det förhållningssätt man ska ha i samtalen. Detta skapar förutsättningar för en likvärdig information till vårdnadshavarna om barnets utveckling och lärande

Vårdnadshavarna informeras om verksamheten via månadsbrev från varje avdelning. Instagram används för att delge vårdnadshavarna om aktuella aktiviteter som sker i verksamheten. Förskolechefen informerar också vårdnadshavarna om vad som händer i förskolan via föräldrabrev.

Kvalitetsenhetens erbjuder samtliga vårdnadshavare att svara på en webbenkät med frågor om verksamheten. 55 procent av vårdnadshavarna svarade. Överlag är vårdnadshavarna nöjda med samverkan med pedagogerna och informationen från förskolan. Vårdnadshavarna anser att förskolan erbjuder en stimulerande miljö för barnen och att barnen får det stöd de behöver och de är nöjda med pedagogernas arbete utifrån läroplanens olika målområden.

11.1 Inkomna synpunkter från medborgare (föräldrar)

Inkomna synpunkter under det senaste året är relaterat till områden utanför förskolan.

11.2 Bedömning

På förskolan finns fungerande former för samverkan med vårdnadshavare.

12 Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnets utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Tyresö kommun har riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass. På förskolan finns ett gott samarbete med de intilliggande skolorna.

13 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. 4 kap. 3 § skollagen.

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterier:

Faserna i det systematiska kvalitetsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förskolan har ett årshjul där det framgår att verksamheten ska planeras i januari och augusti, att höstterminen ska utvärderas i januari och helåret i maj.

Pedagogerna planerar och genomför projekten utifrån gällande tema. De följer upp projekten veckovis genom att dokumentera i ett reflektionsunderlag. Det blir på så sätt synligt hur projektarbetet på avdelningsnivå genomförs. Pedagogerna har följt upp och utvärderat verksamheten och identifierat vissa utvecklingsbehov. Resultatet av pedagogernas utvärdering kan till viss del kopplas till enhetsplanens aktiviteter.

Det är otydligt hur resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. Verksamhetsutvecklingen bygger till stor del på resultatet av föräldraenkäten och har till viss del kopplingar till pedagogernas utvärdering av verksamheten. Dokumentation av analyser och utvecklingsområden saknas. Det framgår inte tydligt hur förskolechefen följer upp och utvecklar kvaliteten i verksamheten utifrån läroplanens mål.

13.1 Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Den kompetensutveckling som genomförs på förskolan är olika nätverk mellan kommunens förskolor. Förskolechefen har som mål att alla pedagoger ska få gå kurser genom Reggio Emiliainstitutet. Pedagogerna redovisar genomgångna kurser på APT.

13.2 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (skollagen 6 kap. 8§).

På enheten finns en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling daterad 2017/2018 som gäller för alla tre förskolorna. Enligt skollagen ska det upprättas en plan för varje enskild förskola. Från förskolan Slottsvillan har en plan för en specifik avdelning lämnats in till kvalitetsenheten. Planen innehåller ingen analys utifrån kartläggning. Detta gör att det inte finns ett förebyggande arbete. Förskolechefen bör se över hur det systematiska arbetet utifrån planen för diskriminering och kränkande behandling ska ske på hela förskolan.

13.1 Bedömning

Förskolans arbete med att systematiskt utvärdera och utveckla kvaliteten i verksamheten brister och behöver förbättras. 4 kap. 4-6 §§ skollagen.

Förskolan behöver upprätta en aktuell plan mot diskriminering- och kränkande behandling. 6 kap. 8 § skollagen, 3 kap. 16 § diskrimineringslagen.

14 Referenslista

Allmänna råd Skolverket

Bra måltider i förskolan. Livsmedelsverket 2016

Diskrimineringslagen (2008:567). 2017

Drakens mål och dagsrutiner

Enhetsplan Slottsvillans förskola 2018

Egenrapportering

Föräldraaktiv inskolning

Föräldrabrev

Granskningsplan Tyresö kommun 2018

Intervjufrågor till avslutningssamtal

Intervjufrågor till samtal

Kvalitetsledningsmodellen (hyperlänk)

Läroplan för förskolan, Lpfö -98, reviderad 2016

Plan mot kränkande behandling avdelning Draken

PM för dig som är vikarie

Projektdokumentation

Reflektionsunderlag

Skollagen (2010:800)

Skolverkets allmänna råd med kommentarer förskolan, reviderad 2016

Skolverket allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. 2012

Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan. 2017

Språklagen (2009:600)

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling

Underlag för utvecklingssamtal

Utvärdering 2 februari 2018

Utvärderingsmall av det pedagogiska arbetet

Välkommen till Strands förskolor (vikarieinformation)

Webbenkät pedagoger

Webbenkät vårdnadshavare

Årshjul